

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

Προς: κ. Γιώργο Παπακωνσταντίνου
Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Κοιν: κ. Γιάννη Μανιάτη, Υφυπουργό ΠΕΚΑ
κ. Κώστα Μαθιουδάκη, Γενικό Γραμματέα ΕΚΑ

Αθήνα, 14 Οκτωβρίου 2011
Αρ.Πρ. : 489

Θέμα: Χρηματοδοτικός Μηχανισμός στήριξης των ΑΠΕ

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Σε συνέχεια και της συνάντησης που έγινε με πρωτοβουλία σας την Παρασκευή 7-10-2011, σας ευχαριστούμε για την πρόσκλησή σας να σας εκθέσουμε τις απόψεις μας σχετικά με την εξέλιξη του πλαισίου ανάπτυξης των ΑΠΕ στην Ελλάδα.

Σήμερα, ο κλάδος των φωτοβολταϊκών καταβάλει τεράστιες προσπάθειες για να αποτελέσει μία λαμπρή εξαίρεση σε ένα ιδιαίτερα αντίξοο οικονομικό περιβάλλον. Εκατοντάδες μικρές και μεγάλες εταιρίες του χώρου και χιλιάδες Έλληνες ιδιώτες επενδυτές κάθε μεγέθους οραματίζονται μία διέξοδο και ένα βιώσιμο μέλλον μέσα από τα φωτοβολταϊκά.

Όπως έχουμε επανειλημμένως αναφέρει προς τα αρμόδια υπουργεία και άλλους αρμόδιους φορείς, από την ψήφιση του αρχικού νόμου 3468/2006, τα εμπόδια και οι δυσκολίες συχνά παρουσιάζονταν ανυπέρβλητες και οι απαιτήσεις προς τον κλάδο μας συνολικά στα όρια κάθε λογικής. Η αγορά ταλανίζεται από σειρά στρεβλώσεων που αποτελούν τροχοπέδη στην υγιή ανάπτυξη της. Σταχυολογούμε ορισμένες απ' αυτές, ξεκινώντας από το Τέλος ΑΠΕ, το εργαλείο δηλαδή που σήμερα χρησιμοποιείται για την ενίσχυση των ΑΠΕ.

1. “Τέλος ΑΠΕ”

Η ονομασία του “Τέλους ΑΠΕ” υπονοεί πως πρόκειται για μια δαπάνη, την οποία υφίσταται ο κάθε καταναλωτής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να ενισχυθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ). Ωστόσο, το σημερινό σύστημα υπολογισμού του Τέλους ΑΠΕ είναι στρεβλό και άδικο για τους καταναλωτές. Αποκρύβει τα πραγματικά κόστη της ηλεκτροπαραγωγής, ευνοεί τις συμβατικές ρυπογόνες μονάδες, αποφέρει επιπλέον κέρδη στους προμηθευτές σε βάρος των καταναλωτών, και συκοφαντεί, εν τέλει, χωρίς λόγο τις ΑΠΕ και ειδικότερα τα φωτοβολταϊκά.

Το ειδικό Τέλος ΑΠΕ πληρώνεται από τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας επιπλέον των λοιπών χρεώσεων, ώστε να ισοσκελίσει τα έσοδα και τις δαπάνες του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ που τηρεί ο Διαχειριστής του Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ο στρεβλός υπολογισμός του βασίζεται στην **Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ)** και στην ουσία ευνοεί τους προμηθευτές ενέργειας (πρωτίστως δηλαδή τη ΔΕΗ) και επιβαρύνει αναίτια τον καταναλωτή. Συγκεκριμένα:

1. Η ΟΤΣ δεν υπολογίζεται σωστά, γιατί δεν περιλαμβάνει το κόστος πρόσβασης στο λιγνίτη και το κόστος της χρήσης των υδάτων από τη ΔΕΗ στα μεγάλα υδροηλεκτρικά. **Οι εθνικοί αυτοί πόροι καταναλώνονται δωρεάν από τη ΔΕΗ.**
2. Η ΟΤΣ δεν υπολογίζεται σωστά, γιατί δεν περιλαμβάνει το κόστος των ρύπων των θερμικών μονάδων που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα, ούτε και το κόστος των **Αποδεικτικών Διαθέσιμης Ισχύος (ΑΔΙ)**, με τα οποία επιδοτούνται άμεσα οι μονάδες αυτές.
3. Οι καταναλωτές πληρώνουν δυο φορές για τον ίδιο σκοπό, μόνο που ένα μέρος το καρπώνεται τελικά ο προμηθευτής, δηλαδή η ΔΕΗ, και όχι οι ΑΠΕ. Η είσοδος περισσότερων ΑΠΕ στο σύστημα, “αποβάλλει” τις ακριβές ρυπογόνες θερμικές μονάδες και ρίχνει την ΟΤΣ, δηλαδή το κόστος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ, η οποία, ωστόσο, εξακολουθεί να την πουλάει ακριβά στον τελικό καταναλωτή, παρότι την αγόρασε φθηνότερα.

Είναι σαφές ότι απαιτούνται δραστικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται το τέλος ΑΠΕ, ώστε να αντιπροσωπεύει το πραγματικό ύψος των ενισχύσεων που αποδίδονται στις ΑΠΕ και όχι να συμπεριλαμβάνει άσχετες προς τις ΑΠΕ ενισχύσεις (ρυπογόνων μονάδων ή της κερδοφορίας των προμηθευτών). Μόνο έτσι θα καταστεί δυνατό να εκτιμηθεί το πραγματικό ύψος των ενισχύσεων που απαιτούνται για την προώθηση των ΑΠΕ, ώστε, και να επιτύχουμε τους εθνικούς στόχους και να πάψουν να συκοφαντούνται αδικώς οι ΑΠΕ και ειδικότερα τα φωτοβολταϊκά.

2. Στόχος 2020

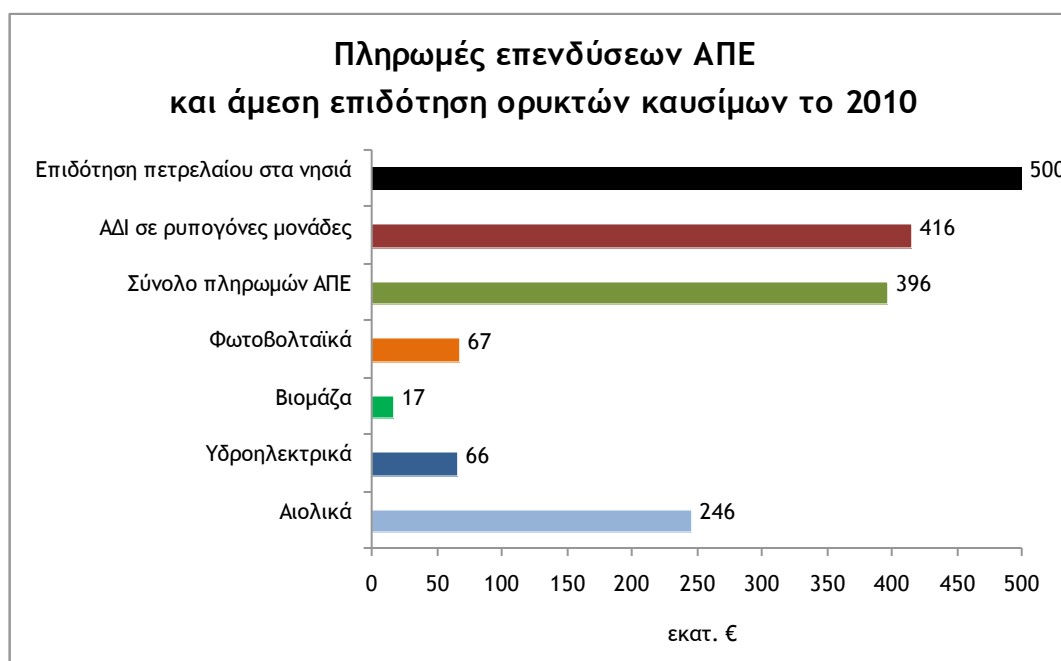
Επισημαίνουμε, ότι η επίτευξη της πρώτης φάσης του στόχου για τις ΑΠΕ ως το 2014, συνεπάγεται, πέραν του περιβαλλοντικού οφέλους και της βελτίωσης ασφάλειας της ενεργειακής τροφοδοσίας, τη δημιουργία περίπου 12.500 θέσεων πλήρους απασχόλησης στις ΑΠΕ και, συνυπολογίζοντας και τις έμμεσες θέσεις εργασίας σε ευρύτερους τομείς της οικονομίας, συνολικά 26.500 θέσεων εργασίας, σε μια περίοδο πρωτοφανούς οικονομικής ύφεσης. Τη μερίδα του λέοντος στις νέες αυτές θέσεις εργασίας προσφέρουν σήμερα τα φωτοβολταϊκά, αφού στον κύκλο παραγωγής, εμπορίας, εγκατάστασης και συντήρησής τους δραστηριοποιείται ήδη πλήθος επιχειρήσεων. Την ώρα που η βιομηχανική δραστηριότητα στη χώρα μας γνωρίζει κάμψη, ο κλάδος μας έχει επενδύσει σχεδόν 0,5 δις ευρώ για να δημιουργήσει πέντε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής φωτοβολταϊκών (όλες στην περιφέρεια) και δεκάδες άλλες μονάδες επικουρικού εξοπλισμού. προστασία και ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανίας και επιχειρηματικότητας θα πρέπει να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα της Πολιτείας και θα μπορούσε να επιτευχθεί με την αξιοποίηση της εμπειρίας άλλων χωρών (π.χ. μέσω διαφοροποιημένης τιμής της παραγόμενης ενέργειας για συστήματα που χρησιμοποιούν προϊόντα ευρωπαϊκής προέλευσης, ειδικό συντελεστή ΦΠΑ κλπ).

Υπολογίζεται ότι, για κάθε ευρώ που επενδύουμε στα φωτοβολταϊκά, η κοινωνία παίρνει πίσω τουλάχιστον 1,15 ευρώ (έχοντας οφέλη από αποφυγή δημιουργίας νέων συμβατικών υποδομών, από αποφυγή κόστους ρύπανσης, από δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κ.λπ). Όσο περισσότερα

λοιπόν επενδύουμε στα φωτοβολταϊκά, τόσο καλύτερα για την ενεργειακή ασφάλεια και την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας. Ο ΣΕΦ έχει από καιρό προτείνει να καλυφθεί με φωτοβολταϊκά τουλάχιστον το 12% των αναγκών της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια ως το 2020. Ήδη μια πρόσφατη υπερσυντηρητική μελέτη της ΔΕΗ έχει δείξει ότι τα υφιστάμενα δίκτυα επαρκούν για την άμεση σύνδεση 5.500 MW φωτοβολταϊκών, διαψεύδοντας όσους ισχυρίζονται ότι για την παραγωγή σημαντικών ποσοτήτων ηλιακής ενέργειας απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές δικτύων. Για αυτό το λόγο, ο ΣΕΦ εμμένει στο αίτημά του να τριπλασιαστεί ο εθνικός στόχος για τα φωτοβολταϊκά έως το 2020 (εξαιρουμένων έργων fast track και του προγράμματος Helios).

3. Κόστος ΔΕΣΜΗΕ

Μήπως όμως ακόμη και οι υφιστάμενοι συντηρητικοί εθνικοί στόχοι για το 2020 απαιτούν μείωση των εγγυημένων τιμών για τα φωτοβολταϊκά ώστε να αποτραπεί η “οικονομική κατάρρευση” του ΔΕΣΜΗΕ; Το σύνθημα “αφελές” επιχείρημα είναι πως οι υψηλές ταρίφες των φωτοβολταϊκών επιβαρύνουν υπέρμετρα το τέλος ΑΠΕ, δηλαδή τους καταναλωτές. Το επιχείρημα αυτό δεν ανταποκρίνεται στη σημερινή πραγματικότητα, όπως εξηγήθηκε πριν και δείχνει το παρακάτω διάγραμμα για τα ποσά που δόθηκαν μέσω των εγγυημένων τιμών στις ΑΠΕ το 2010: Μόνο το 17% των συνολικών πληρωμών ΑΠΕ πήγαν στα φωτοβολταϊκά ενώ η επιβάρυνση των καταναλωτών ήταν πολλαπλάσια με τα χρήματα που δόθηκαν για να επιδοτηθούν τα ορυκτά καύσιμα μέσω των Αποδεικτικών Διαθέσιμης Ισχύος (ΑΔΙ) ή η ηλεκτροπαραγωγή με πετρέλαιο στα νησιά (όπου κατά μέσο όρο το κόστος παραγωγής είναι διπλάσιο από την τιμή πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας).

4. Χρηματοπιστωτικά δεδομένα της χώρας

Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες δανεισμού στην Ελλάδα (περιορισμένη ρευστότητα των τραπεζών, υψηλότερα επιτόκια και μικρότερη διάρκεια δανεισμού), την υψηλή φορολογία, τα επενδυτικά ρίσκα και τους μεγάλους και συχνά απρόβλεπτους χρόνους ωρίμανσης των έργων, αντιλαμβάνεται εύκολα κάθε καλοπροαίρετος συνομιλητής, ότι η οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με πιθανή αναπροσαρμογή

των εγγυημένων τιμών των φωτοβολταϊκών θα πρέπει να γίνει χωρίς σπουδή, αλλά με περίσσεια προσοχή, ώστε να μη θιγεί μια ακμάζουσα αγορά που δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας. Η χρηματοπιστωτική στενότητα είναι άλλωστε και ο σημαντικότερος λόγος που η Ελλάδα έχει, και θα αποφύγει και στο μέλλον, μια υπερθέρμανση της αγοράς φωτοβολταϊκών, όπως συνέβη σε άλλες χώρες, όσο υψηλή κι αν είναι η ταρίφα.

Συμπέρασμα

Ο ΣΕΦ υπενθυμίζει ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει νομοθεσία εν ισχύ (Ν.3851/2010), που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς της χώρας, η οποία προβλέπει εξαμηνιαία απομείωση των εγγυημένων τιμών για τους νεοεισερχόμενους στα φωτοβολταϊκά. Ως αποτέλεσμα αυτής της πρόνοιας, αλλά και της εξαίρεσης των φωτοβολταϊκών από τις επιδοτήσεις του αναπτυξιακού νόμου, τα φωτοβολταϊκά θα έχουν ήδη υποστεί στην αρχή του 2012 ισοδύναμη μείωση των εγγυημένων τιμών που ξεπερνά το 35%, σε σχέση με τιμές που ίσχυαν πριν από 4 χρόνια.

Οι κυοφορούμενες αλλαγές ή περαιτέρω ρυθμίσεις, σε ότι αφορά την ενίσχυση των φωτοβολταϊκών θα πρέπει να διασφαλίζουν δύο παραμέτρους: τη βιωσιμότητα της αγοράς και των επενδύσεων και τη λελογισμένη επιβάρυνση των καταναλωτών. Ειδικά σε ότι αφορά τη δεύτερη παράμετρο, ο ΣΕΦ επαναλαμβάνει ότι οποιασδήποτε συζήτησης θα πρέπει να προηγηθεί ριζική αναθεώρηση του τρόπου υπολογισμού της ΟΤΣ και του τέλους ΑΠΕ, ώστε να αποκαλυφθεί και να υπολογιστεί το πραγματικό ύψος της ενίσχυσης την οποία λαμβάνουν τα φωτοβολταϊκά και οι άλλες ΑΠΕ. Η εκτίμηση του ΣΕΦ είναι ότι με τους υφιστάμενους εθνικούς στόχους για τα φωτοβολταϊκά δεν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα του ΔΕΣΜΗΕ.

Στην περίπτωση και μόνο που οι εθνικοί στόχοι αναθεωρηθούν και εφόσον οι διαφανείς υπολογισμοί των ενισχύσεων υποδείξουν την ανάγκη προσαρμογών, ο ΣΕΦ πιστεύει ότι αυτές θα πρέπει να αφορούν όλες τις ΑΠΕ. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προστατευθεί η φιλοσοφία και “αρχιτεκτονική” του ισχύοντος νόμου για τις ΑΠΕ (Ν.3851/2010) και θα πρέπει να αποκλειστούν αναδρομικές μειώσεις των εγγυημένων τιμών ή άλλου είδους ανορθόδοξες παρεμβάσεις σε υφιστάμενα ή/και ώριμα έργα.

Με εκτίμηση,

Για το Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών

Ο Πρόεδρος
Δρ. Α. Ζαχαρίου

Ο Γραμματέας
Δρ. Σ. Καπέλλος